

ה'אלהים'

עלון לשבת קודש

דברי מחשבה והלכה, ומהנעשה בבתי הכנסת

להצלחה ולשמירה על חיילנו במלחמה להחזרת החטופים בריאים ושלמים ולרפואת הפצועים

נושא השבוע: לקראת פסח[א]

ההפטרה: "וישלח אחאב" (מלכים א, יח)

יד אדר תשפ"ה 1568 (שנה ל')

פרשת כי תשא

"...וזהותי את אשר אוזון ורזומתי את אשר ארוזם" (ל', יט)

עד היכן מגיעים רחמי הבורא? מובא בגמרא ברכות (י:): כי הקב"ה מרחם גם אם האדם אינו הגון וראוי, הכיזד? כאשר הקב"ה רואה שיהודי מתפלל על חבירו, הוא שומע את תפילתו אף על פי שאינו ראוי שתשמע משום שעצם העובדה שליהודי אכפת מהשני ודואג לו ורוצה בטובתו ומקדש מזמנו להתפלל עבורו, זו סיבה מספקת לשמוע לו לענות לבקשתו.

אף במגילת אסתר לאחר שנתגלתה מזימתם של בגתן ותרש נכתב הדבר בספר דברי הימים לפני המלך (שהוא מלכו של עולם) מרדכי שגילה זאת יכל לגשת ישירות למלך ולדווח, אולם הוא העדיף לגשת לאסתר המלכה כדי שתרויח מהעניין, גם אסתר לא לקחה את הזכויות לעצמה אלא אמרה זאת למלך בשם מרדכי, ראה הקב"ה כיצד הם דואגים האחד לטובת השני וזכו לישועה מעל גדר הטבע כי כשיהודים נוהגים בעין טובה האחד כלפי רעהו, ראויים הם שיכתבו הדברים בספר הזיכרונות.

"אלוהי מסכה לא תעשה לך.. את זוג המצות תשמור" (כד, יז-יז)

מה הקשר בין האיסור של עשיית אלוהי מסכה לצווי של שמירת חג המצות?

באיסור עבודה זרה נכלל גם האיסור לכעוס לפי שכל הכועס כאילו עובד עבודה זרה (זוהר), היות והאדם בשעת כעסו עוזבת אותו הנשמה האלוהית ותחתיה נכנסים כוחות זרים אחרים מצד הטומאה. ולעניין חג הפסח מחמת הרצון לדקדק בכל דיני הפסח נוטים בני אדם בנקל להגיע לכלל כעס לכן הזהירה אותנו התורה לשמור את חג המצות אך לזכור שלא לעשות זאת ע"י "אלוהי מסכה" (=הכעס).

(ומתוך האור)

החסד שהביא לישיעה

מעשה שהיה

היה זה שבועיים לפני חג הפסח. בין השלוליות להררי הספרים צלצל הטלפון, סבא נפל. הוא בחדר המיון, נאנק מכאבים, מחכה לתשובת הרופא. סבי חשב שהוא יכול לנקות את הבית לבדו, רצה להרגיש עדיין צעיר ודחה כל צל של עזרה מנכדיו, טיפס על הסולם להוריד את ספריו וצנח. טסנו לבית החולים, בלב הולם ובשפתיים ממלמלות תפילה. מי יודע כמה הפציעה חמורה. עד מהרה התברר: שבר באגן הירכיים, עניין לא פשוט בגילו המתקדם. סבא הוכנס לחדר ניתוח, פסח נשכח מלב, רק התפללנו שיצא בשלום. הניתוח הצליח מעבר למצופה, אבל הוא לא היה קל בכלל, ההתאוששות ארוכה וגם צריך שיקום ממושך כמוכן. כל המשפחה התגייסה, נקבעו

חודעה דחופה לקוראי העלון

עלון האיחוד הוותיק הקיים כבר 30 שנה היחודי בהלכותיו ובתוכנו עומד בפני סגירה ח"ו.

[עלון אחרון יצא בפרשת ויקרא] עקב קשיים כלכליים במימון העלון היות והתורם המרכזי

שתמך בעלון 30 שנה נפטר ה"ו. אנו מבקשים שכל מי שהעלון יקר לליבו יטה שכס ויחתום

על הוראת קבע לשנה לפחות כי המשך הוצאת העלון תלוי בכס טל: 08-8644452

ע"פ "אור החיים" אופק תל אביב * לא לעיין בזמן תפילה * שקיעה 5:53-5:49 * סוף זמן ק"ש 8:09-8:14

יציאת שבת: 7:03

יציאת שבת: 6:20

כניסת שבת: 5:29

תורנויות וכל אחד עזב את משפחתו בנפש חפצה לכמה שעות, כדי שסבא לא יישאר לבד. כל זה התנהל עד ליל בדיקת חמץ, השאלה שריחפה: מי יהיה עם סבא בחג? כל אחד התקשר לאבי והסביר שהוא אינו יכול לעזוב את המשפחה בלילה הזה. ואכן לכל אחד היו סיבות אמיתיות, אף אחד לא התחמק סתם. מה יהיה? האם בליל הסדר לא יהיה לסבי עם מי להסב? איזו הרגשה תהיה לו? רעיון התבשל במוחי, פניתי לאבי: "אני רוצה לנסוע לסבא", אבי הסתכל אלי בחשש מהול בשמחה. "אתה? לא אכפת לך לנסוע ככה בליל הסדר? תישן על זה לילה ונדבר מחר". אבא ידע היטב את תחושותיי, מצד אחד אני היחיד בבית, שלצערי, אין לו התחייבות למשפחה. מצד שני, אני אוהב את ליל הסדר בבית. בכלל, אני מעדיף את האירועים המשפחתיים, זה עדיף מהישיבה. שם אני בחור מבוגר, יושב בין הבחורים הצעירים, מרגיש כנטע זר. כל מילה שלי מתקבלת במבט תוהה, כאילו הגעתי מעולם אחר. בסופו של דבר, הבית הזה הוא הקן החמים הזמני שלי עד שאנשא. בכלל לא התחשק לי להתגלגל בלילה הזה במחלקה האורטופדית, אבל מה שווה הכל אם סבא יישאר לבד. כשקמתי אמרתי לאבי: "אני נוסע". אמא ארגנה לי אוכל, המון אוכל, כאילו אני נוסע לכמה ימים. היא ליוותה אותי בברכה, כשדמעה מנצנצת בעיניה, שכיכות שאני גולה מביתי בלילה זה, בשנה הבאה בס"ד אהיה כבר נשוי. הגעתי לבית החולים, ארגנתי במהירות את "שולחן הסדר" שלנו, השמש שקעה והחג נכנס. התפללתי עם סבא, והנה, מזווית עיני הבחנתי ביהודי מבוגר ששכב במיטה הסמוכה כשדוק של עצב נסוך על פניו. שאלתי את סבי והוא השיב: "זהו יהודי חשוב אך בודד. משפחתו בחוץ לארץ והוא התכונן לטוס אליהם לפני פסח. גם הוא "הצליח" לשבור את רגלו ממש לפני החג. בני המשפחה לא הצליחו להגיע לפני החג, נזמין אותו להסב עימנו", פניתי אליו ואמרתי לו: "ר' יהודי, קוראים לי משה ואני נכדו של שכנך, יש לנו בעיה....", הוספתי בחיוך שובב, "קיבלנו יותר מדי אוכל, אולי תעשה לנו טובה ותסב איתנו יחד", הוא חיך קלות לאות הסכמה. קירבתי את מיטתו לעבר השולחן שלנו. "קדש, ורחץ... מוציא מצה". ה'סדר' התנהל, אני ושני אנשים מבוגרים שהאזינו מרותקים בקשב רב להסברים שקלחו מפי. בדרך כלל אינני מדבר הרבה ליד השולחן, אני קצת ביישן ושקט, אבל שני הקשישים הכאובים המתינו למוצא פי, ואני, כמו משהו נפתח בי. הסברתי שיציאת מצרים לא היה רק בזמן אבותינו, אלא מצרים היא מלשון מיצרים. לכל אדם יש מיצר והגבלה. הן ברוחניות והן בגשמיות. והלילה הזה, הוא לילה שמסוגל בו כל אדם לצאת ממיצרו הרוחני והגשמי. לילה שיוצאים לחירות מיצר הרע, ממה שאנשים אומרים "ולעובדו" בלי לחשוב מה יאמרו הבריות. ובסתר ליבי הרהרתי, אולי כבר גם אני אצא מן המצרים שלי, ואזכה סוף סוף לקריעת ים סוף הפרטית שלי. הגענו ל"שולחן עורך", סידרתי את האוכל ועזרתי לקשיש לאכול, השתדלתי למלא את כל בקשותיו ולהקל עליו כמיטב יכולתי. ה'סדר' הסתיים, גיליתי שעלי לנמנם על כורסא לא נוחה, אבל חשתי מלא סיפוק. למחרת השתתף היהודי בסעודה כבר ללא הזמנה.... הוא התעניין לדעת היכן משפחתי, סיפרתי לו מבויש שעדיין מצפה אני למצוא את זיווגי.... כך חלף החג. סבי הודה לי נרגשות והאיש הכביר בתודות על החג הנפלא שזכה לו בין כותלי בית החולים. הוא לא תיאר לעצמו שיצליח לחגוג את החג במקום שבו החג הוא כביום חול. בחול המועד כבר הגיעו כולם לבקרו ושהותי בחג כמו נשכחה. בסיום "בין הזמנים" שבתי לישיבה. חלפו שבועות אחדים, יום אחד התקשר יהודי קשיש לביתנו וביקש לשוחח עם אבי. בפיו הצעה, נכדתו שוהה בארץ והוא רוצה להציע אותה כשידוך עבורי. כשאבי שאל אותו מנין הוא מכיר אותי, הוא סיפר על ה'סדר' שערכתי בטוב טעם, ואיך התרשם ממידותי הטובות והחליט שאני מתאים לנכדתו, שבלי שום סיבה נראית לעין מתעכב שידוכה... זהו, גם נס קריעת ים סוף הפרטית שלי הגיע. קריעת ים סוף שהתחילה בפסח, מגלות הציפייה הממושכת לגאולה הפרטית, כששנה אח"כ עשינו את הסדר בביתו של סבי.

(כיכר השבת)

הלכות ברכת האילנות

פינת ההלכה

א. הרואה בימי ניסן אילנות מאכל שמוציאים פרחים (הוא השלב שלפני גדילת הפרי) צריך לשבח ולהודות לבורא עליהם, וברכה זו אומרים

פעם אחת בשנה בלבד בחודש ניסן (סו"ע אור"ח סי' רכו ס"א).

ב. זמן ברכה זו הוא לכתחילה בתחילת חודש ניסן (סו"ע ס"א) ואם לא הזדמן לו יברך במשך ניסן, ואם

לא הספיק רשאי לברך בחודש אייר (ש"ת יח"ד ח"א סי' א) אך אין להקדים לכתחילה ולברך בחודש אדר, מ"מ אם ברך יצא (הלכה כדורה לגר"ד יוסף סי' רכו סי').

ג. מותר לברך ברכת האילנות גם בלילה לאור החשמל כשמבחין בפרחים (חזו"ע פסח עמ' יא), אך כיון שהברכה כוללת מזמורי תהילים ונתינת צדקה עדיף לברך ביום (מלאת אכדך סי' ז).

ד. טוב לברך ברכה זו במניין דווקא (כה"ח ס"ק ז) מ"מ זריזים מקדימים למצוות, ואם רואה שבראש חודש ניסן אין מנין עדיף שיברך לבד ובר"ח (חזון עובדיה ח"ב עמ' טו).

ה. מותר לברך ברכת האילנות בשבת, אך לכתחילה עדיף לברך בימות חול (ש"ת יח"ד ח"א סי' ב, ודעת הגאון בן ליון אבא שאול שלא לכבד בשבת כ"כ בש"ת אור לליון ח"ג פ"ו ס"ה) ואם רוצה לזכות את הציבור המגיע לבית הכנסת בשבת ויש חשש שלא יבואו ביום חול, אזי מותר לכתחילה לברך ברכת האילנות בשבת וילקו"י פסח ח"א עמ' קפח). וכשמברך בשבת יזהר מטלטול סידור במקום שאין עירוב (תורת מועדים ס"ד) כמו"כ אין לטפס, להישען או להניח חפצים על העץ (ש"ע סי' של"ו וילקו"י ס"א).

ו. גם הנשים תברכנה ברכה זו ותעמודנה במקום נפרד מהגברים (חזון עובדיה עמ' ז), ונכון לחנך גם את הקטנים לברך (תורת מועדים פ"ב סי'). ואם הקטן יהיה גדול (בגיל 13) במהלך חודש ניסן לא יברך בתחילת החודש אלא רק כשימלאו לו 13 שנים (ילקו"י פסח ח"א מהד' תש"פ מילואים עמ' תתמג).

ז. מותר לברך ברכת האילנות על עצים שנמצאים בשטח פרטי מגודר מבלי לבקש רשות מהבעלים כשעומדים מחוץ לגדר, אך אם רוצים להיכנס יבקשו רשות. וכשמברכים מוקדם בבוקר יש לשים לב לא לברך בקול רם ובפרט שנמצאים במניין כדי לא להעיר את השכנים (מלאת אכדך סי' ו).

ח. יש לברך על אילנות שמוציאים פירות למאכל, אך לא על אילנות סרק (סי' רכו משנ"ב ס"ק ב) ואם עבר וברך אינו צריך לחזור (חזו"ע עמ' יג). ויכול לברך על אילנות בתוך 3 שנים לנטיעתם (ס"ס עמ' יט).

ט. לענין ברכת האילנות על עצי פרי המורכבים מין בשאינו מינו :

***יש אומרים** שאין לברך עליהם "ברכת האילנות" [שמברכים בחודש ניסן] הואיל וקיומם הוא נגד רצון הבורא לכן אין לברך ולהודות לה' יתברך על כך (ש"ת הלכות קטנות ח"א סי' ס, ב"ח פ"י ראה שנה א' אות יא, ש"ת רב פעלים לב"ח ח"ב חלק אור"ח סי' לא, כה"ח סופר סי' רכה ס"א, ש"ת אור לליון לגר"ב אבא שאול ח"ג פ"ו ס"ג, ברכת ה' לגר"מ לוי ח"ד פ"ד ס"לצוג, פסח כהלכה לגר"מ כהן סי' ב ס"טו, ש"ת מנחת יצחק לגר"י וייס ח"ג סי' כה ס"ג, ש"ת התעוררות לתשובה לגר"ש סופר רב ואב"ד ערלוי ח"א סי' קה ועוד)

***יש חולקים** ואומרים שהברכה היא על כללות הבריאה ולכן יכול לברך על עצי פרי מורכבים (ש"ת שאלת יעב"ז ח"א סי' סג, ש"ת חתם סופר ח"ו סי' כה, ש"ת יג"ל יעקב חלק אור"ח סי' יב ס"ב).

***יואף על פי שהרוצה לסמוך על סברה שניה ולברך עליהם אין למחות בידו, מכל מקום הבא לשאול לכתחילה מורים לו שלא לברך משום שיש ספק** (ש"ת יבי"א לרש"ל עובדיה יוסף זאק"ל ח"ה אור"ח סי' ב, חזון עובדיה פסח לגר"ע יוסף עמ' טו, וילקו"י כללים לרש"ל יצחק יוסף סי' ראה ס"ב, הלכה כדורה לגר"ד יוסף ח"א סי' רכו ס"יג, אבני דרך לגר"א פרינץ ח"א סי' לט ס"ד, ש"ת עטרת פז לגר"פ זביחי ח"ד אור"ח סי' יא).

להלן רשימת עצי פרי שאינם בחשש ההרכבה האסורה ומותר לברך עליהם לכל הדעות: אבוקדו,

אנונה, אפרסמון, גויאבה, זית, חבוש, חרוב, ליצ"י, מנגו, ענבים, פיגויה, פיטאהוקובו, צברוסברס, קיווי, רימון, תמר, תפוח(ע"פ ש"ת חלקת השדה לגאון שגאור רווח ה' כללים סי' ב בסופו), שסק (הרב שגאור רווח רץ מכון למנוחות התלויות בדרך בעל פה ועיין בש"ת חלקת השדה סס). [אבל תאנה לא כי אין לו פרחים! (ילקו"י ח"א עמ' קלה)].

להלן רשימת עצי פרי שהם בחשש ההרכבה האסורה: אגסים (95%) (ילקו"י ה' כללים סי' ראה ס"י, ש"ת

חלקת השדה לגר"ש רווח ח"ג ה' כללים סי' ב) אפרסק, שקד (הרב שגאור רווח ה"ל בעל פה, מועדים וזמנים לגר"מ שטרנבוך סי' ס עמ' קא, חלקת השדה ח"ג ה' ערלה סי' א ס"א, תנובות השדה חלק 83 של המכון למנוחות התלויות בדרך עמ' לב) **פירות הדר** [כגון: לימון, תפוז, קלמנטינה, פומלה וכו'] (ילקוט יוסף לרש"ל יצחק יוסף כללים סי' ראה ס"ב, חזו"ע פסח לרש"ל עובדיה יוסף עמ' טו ע"ש, חלקת השדה לגאון שגאור רווח ח"ג ה' ערלה סי' א"א מסתפק בזה ונוטה להחמיר).

י. אין לברך ברכת האילנות אלא בשעה שהאילנות מוציאים פרחים (תורת מועדים ס"ו) ואפילו שיש בחלק מהענפים פירות ובחלק פרחים אפשר לברך (חזו"ע פסח עמ' כ) אבל אם נשרו כל הפרחים אי אפשר לברך עליהם (תורת מועדים סס).

יא. צריך לפחות שיהיו שני אילנות כדי לברך ברכת האילנות ואפילו שני העצים ממין אחד, והמברך על ראית מיני אילנות שונים הרי זה משובח (תורת מועדים פ"ב ס"ו). ובדיעבד שאינו מוצא אלא אילן

אחד שמוציא פרחים מברך עליו בכל זאת (חזו"ע ברכות עמ' תנח).

יב. כל המברך ברכת האילנות צריך לראות לפני הברכה את הפרחים של שני האילנות [ולא לסמוך על "הקהל" שראו] (ע"פ ש"ע סי' רכו ס"א שכתב "היואל בימי ניסן וראה", גמ' ברכות מג: "וחי אילני"). ובדיעבד אם לא ראה וברך כשחוזר ורואה אינו חוזר לברך (חזו"ע עמ' כה). וכן עיוור לא יברך, אלא ישמע את הברכה משליח ציבור ויכוון לצאת בברכתו [וגם יגיד לשליח ציבור לכוון עליו] (ילקו"י פסח ח"א עמ' קפט).

יג. יש לשים לב! אם האילנות במקום שמזבלים את האדמה ויש ריח רע [מחמת גללי הבהמות שיש בן אסור לברך שם ברכת האילנות (ש"ע סי' עט ס"ד, ס"א ונאור הלכה).

הלכות חודש ניסן

- א. שואלין בהלכות הפסח קודם הפסח שלושים יום מפורים! (חז"ע עמ' א) (ש"ע אור"ח סי' תכט ס"א) ולכן ראוי שכל אדם ילמד ויחזור על הלכות פסח כדי שידע כיצד לנהוג למעשה.
- ב. בכל חודש ניסן אין נופלים על פניהם ואין אומרים וידוי ותחנון (ש"ע ס"א) וכן אין אומרים "צדקתך" בשבתות (ש"ע ס"ב, תורת מועדים פ"א ס"א).
- ג. אזכרה שחלה בחודש ניסן, הרי את הלימוד, התהילים ואשכבה עושים כרגיל [אפילו בחול המועד] (ילק"ו פסח ח"א עמ' סח). ולענין "צידוק הדין" [=מצדיקים את הקב"ה בכל אשר עשה] מעיקר הדין היה ראוי לאומרו [אפילו בחול המועד] (ע"פ ש"ע יו"ד סי' תא ס"ו), אך המנהג עתה שלא לאומרו [כמו שלא אומרים תחנון ונפילת אפים] (הרמ"א פ"א, והרמ"א ב"ר"ח סי' תכ ס"ב, חז"ע אכלות ח"א עמ' לא-לכ) והאומרו יש לו על מה לסמוך עיין בחז"ע אכלות פ"א. ולענין עליה לבית קברות בחודש ניסן:
- * ביום "השנה" – מותר לעלות [כשלא יבואו לבכי] ואם חל בחול המועד יקדימו ללכת לפני פסח.
- * ביום "השבעה" או "השלושים" – טוב ונכון שלא יעלו, אף אם לא יספידו שם, מאחר ובדרך כלל באים לידי בכי על יד הקבר ולכן ידחו את הביקור אחרי חודש ניסן (ילק"ו פסח ח"א סי' תכט ס"ו).
- ד. מת שנפטר ל"ע בחודש ניסן, אין מספידים אותו (לפי שהוא חודש שמחה) אלא אם כן היה הנפטר תלמיד חכם (ש"ע סי' תכט ס"ב ובה"ח סק"ג). מ"מ גם כשהנפטר אינו תלמיד חכם המנהג לומר דברי תורה לע"נ ולעורר את העם לתשובה (תורת מועדים).
- ה. אסור להתענות תענית ציבור בחודש ניסן, אבל מותר להתענות תענית יחיד. ולכן מותר להתענות ביום פטירת אביו או אימו, (אע"פ שתענית זו היא רק מנהג ולא חובה). מ"מ אסור להתענות ביום ראש חודש ניסן או בשבעת ימי הפסח, ויש להחמיר שלא להתענות גם באיסרו חג של פסח. ומנהגו שאין חתן וכלה מתענים ביום חופתם (ש"ע פ"א כה"ח ס"ק כ"ז, יצ"ח ח"ג סי' א' אות יז).
- ו. כל אדם צריך לתת למגבית "קמחא דפסחא" שבעירו, כדי לאפשר גם לעניים לקנות מצות ויין. [אם הוא גר בעיר 30 יום ואם כוונתו להשתקע חייב מיד] (משנ"ב ס"ה, עיין ש"ע יו"ד סי' רנו ס"ה).
- ושיעור הנתינה הוא כפי הראוי לו, ומי שמשתמט מלתת ח"ו עוון הוא בידו (כה"ח ס"ק טז). וברמב"ם ובזוהר הקדוש הפליגו ברעתו ועונשו (פסח כהלכה סי' א ס"ג).
- ז. מנהג טוב לקרוא מחומש או מסידור החל מר"ח ניסן את "פרשת הנשיאים" כל יום את הנשיא שלו, וביום י"ג בניסן קוראים מתחילת פרשת בהעלותך עד "כן עשה את המנורה" (חז"ע פסח עמ' ג).

הלכות הכנת הבית לפסח

- א. מנהג ישראל קדושים לסייד את הבית לקראת הפסח, ויש לזה טעם בהלכה (ש"ת תורה לשמה סי' תקט) ומי שאינו מסייד את ביתו, טוב שיבדוק את קירות המטבח ופינת האוכל אם דבוק שם חמץ, ובפרט בפינה שעומד שם תנור הגז (והחלון שלידו) ששם קרוב לוודאי יש שומן חמץ וטוב לנקותו (ד. ע. ועיין ש"ע סי' תמז ס"ו ומשנ"ב סי' תלג ס"ק כ).
- ב. טוב לנקות היטב (מצידם החיצוני) את חוטי החשמל של המכשירים במטבח כגון: התנור, המקרר וכו', לפי שמצוי שם חמץ (או לכלוכי חמץ). וכן את בקבוקי היין ובפרט את אלו שהגיעו במשלוחי המנות, צעצועי הילדים, העגלות ותיקי ביה"ס. ומה שאי אפשר לנקות יצניעו עד אחרי הפסח.
- ג. יש לנקות היטב את כסאות המטבח וכסאות חדר האוכל, יש לבדוק בחריצי הכורסאות והספות, בכיסאות הרכב וכן בכל ארונות הבית [של הספרים והכלים במטבח] ובפרט שיש ילדים קטנים (שעשויים להסתיר לחם בכל מקום!) ולבדוק את סידורי הפרחים שאין שם שעורה שהחמיצה וכו'.
- ד. אם ישנם פירורי חמץ הנראים לעין ואי אפשר להוציאם [מפני שהם בעומק] יש לנסות עם שואב אבק, ואם זה אינו עוזר, יבטלו בשעת אמירת "כל חמירא" (עיין ש"ע סי' תמז סעי' ח משנ"ב ס"ק לז).
- ואם יש שם כזית חמץ יכסו את המקום עד לאחר הפסח (פ"א ס"א).
- ה. הספרים עצמם אין צורך לבדוקם (ש"ת אור לליון ח"א סי' ל"ב, חז"ע עמ' ל) אבל ספרים שמביאים לשולחן בפסח והשתמשו בהם במשך השנה כגון: מחזור לשלוש רגלים או ספרי פרשת שבוע יש לבדוק, שיש חשש שמא יפלו פרורי חמץ לאוכל בפסח (אור לליון ח"ג פ"ז ס"י). זמירונים של שבת וברכונים וכיוצ"ב אי אפשר לנקותם ויש להצניעם עד לאחר הפסח (תורת מועדים פ"א אות ס).
- ו. יש לבדוק בכיסי הבגדים ובמיוחד בכיסי הילדים פן נשאר שם חמץ (חז"ע עמ' לז) [ואינו צריך לבדוק שוב בליל יד] ובגדים מכובסים אינם צריכים בדיקה [כי אבקת הכביסה פגמה וקלקלה אם היה שם משהו] (אור לליון ח"ג פ"ז ס"י).

משמרות התהילים שהיו מטעם האיחוד מתחילת המלחמה מסתימות משבת זו, תודה לכל המשתתפות